

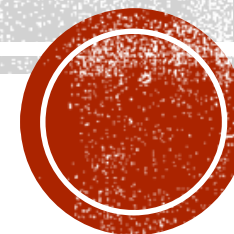
JÓZEF PIŁSUDSKI JAKIEGO NIE ZNAMY

odczyt z okazji 98-ej rocznicy Odzyskania Niepodległości Polski

Dr. Wojciech L. Golik,

Kongres Polonii Amerykańskiej – Oddział Missouri

St. Louis, 12 listopada 2016

JÓZEF PIŁSUDSKI

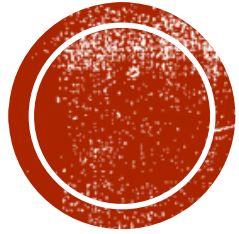
jakiego

nie

znamy

UWAGA INTERNAUCCI!

Uwaga: poniższe slajdy zawierają tylko ogólny zarys odczytu z 12 listopada. Nie zawierają one całego wykładu. Ominięte zostały również wszystkie cytaty z „Pism Zbiorowych” Józefa Piłsudskiego, które były integralną częścią odczytu.

PISMA
zbiorowe

JOZEFA
PIŁSUDSKIEGO

PISMA ZBIOROWE
JÓZEFA
PIŁSUDSKIEGO

Pisma zbiorowe Józefa Piłsudskiego

1.tom – zawiera *Przedmowę* [Walerego Sławka](#), prezesa Instytutu, *Od wydawców*, autorstwa Wacława Lipińskiego, i *Wstęp* Leona Wasilewskiego. Najwcześniejszy/pierwszy dokument w tym tomie to Piłsudskiego *Podanie o przyjęcie na Uniwersytet w Charkowie* z 23 lipca 1885 roku (a więc nie zawiera pismka „Gołąb Zułowski”, wydawanego w 1880 roku przez braci [Bronisława](#) i Józefa Piłsudskiego). Tom ten obejmuje okres do 21 lutego 1900 roku. Nie zawarto w nim urywków listów Piłsudskiego z tego okresu, ponieważ były wydawane w „Niepodległości”.

2.tom – obejmuje okres od 1901 roku do 1908 roku. Prawie połowę tego tomu zajmuje *Walka rewolucyjna w zaborze rosyjskim (Bibuła)*

3.tom – obejmuje okres od 1908 do połowy 1914 roku

4.tom – otwiera Piłsudskiego *Przemówienie do złączonych w kompanię kadrową oddziałów związków i drużyn strzeleckich 3 sierpnia 1914 roku w «Oleandrach» w Krakowie*, a zamykają większe wspomnienia *Moje pierwsze boje* pisane w czasie, gdy był osadzony w twierdzy w [Magdeburgu](#) (od lipca 1917 roku do początku listopada 1918 roku)

5.tom – to przemówienia, wywiady, rozkazy, listy z okresu od 10 listopada 1918 roku do 14 grudnia 1922 roku, gdy Piłsudski przekazał władzę [Gabrielowi Narutowiczowi](#)

6.tom – obejmuje okres od 14 grudnia 1914 roku do marca 1924 roku, gdy Piłsudski rozpoczął pracę nad książką *Rok 1920*

7.tom – ze wstępem Józefa Moszczeńskiego to dzieło *Rok 1920*, uzupełniony wspomnieniem [Michaiła Tuchaczewskiego](#) (w formie wykładów dla Akademii Wojskowej RKKa w Moskwie 7–10 lutego 1923 roku) pt. *Pochód za Wisłę*

8.tom – to okres od ukończenia pracy nad *Rokiem 1920* w czerwcu 1924 roku do 12 maja 1926 roku ([przewrót majowy](#))

9.tom – zawiera spuściznę od 12 maja 1926 roku do śmierci 12 maja 1935 roku

CHRONOLOGIA

- urodzony 5 grudnia 1867 w Zułowie na Wileńszczyźnie
- ojciec: Józef Wincenty, powiatowy komisarz Rządu Narodowego podczas Powstania Styczniowego; matka Maria z Billewiczów.
- duży majątek matki (12,000 hektarów); gruntownie modernizowany po ślubie rodziców; nieudane inwestycje ojca prowadzące do ruiny materialnej
- gimnazjum wileńskie, studia medyczne w Charkowie. Działalność konspiracyjna w kółkach niepodległościowych. Powiązania z organizacją Narodnaja Wola
- Aresztowany pod zarzutem spisku na życie cara (1887). Zesłany na 5 lat na Syberię. Kontakty na zesłaniu z socjalistami i z byłymi powstańcami styczniowymi.
- Powrót do Wilna. Wstąpienie do Litewskiej Sekcji PPS.

BRONISŁAW I JÓZEF PIŁSUDSCY Z KOLEGAMI

Kółko samokształceniowe

Spójnia

**w gimnazjum wileńskim -
1885**

CHRONOLOGIA – C.D.

- redaktor naczelny „Robotnika” (1894) **A, B**
- członek Centralnego Komitetu Robotniczego
- współpraca z Ignacym Daszyńskim, Ignacym Mościckim, Stanisławem Wojciechowskim, Bolesławem Jędrzejowskim...
- Kongres II Międzynarodówki (1896). Wniosek o poparcie walki niepodległościowej Polaków. Poparcie przez Kautskiego i Liebknechta.
- Działalność wydawnicza. **C**
- Zbiórki funduszy na działalność polityczną.
- Ponowne aresztowanie (1900). Symulacja choroby psychicznej. Ucieczka ze szpitala więziennego w Petersburgu.

KONGRES II MIĘDZYNARODÓWKI LONDYN 1896

Delegaci PPS.

stoją od lewej:

Bolesław Miklaszewski, Witold Jodko-Narkiewicz

siedzą: Ignacy Mościcki, Bolesław Jędrzejowski, Józef Piłsudski, Aleksander Dębski

CHRONOLOGIA - C.D.

- wyprawa po wojskowe wsparcie do Japonii z ramienia PPS (1904). Kontrakcja Dmowskiego tamże.
- Wybuch rewolucji 1905.
- Nowa strategia PPS: „taktyka czynu”.
- Stworzenie Organizacji Bojowej PPS. Zamachy, ataki na więzienia, napady na pociągi (1906).
- Rozpad PPS (1906). Piłsudski na czele PPS – Frakcja Rewolucyjna. Expropriacje – akcja pod Bezdunami. **D1, D2**
- Nawiązanie łączności z wywiadem austriackim. Związek Walki Czynnej (Lwów, 1908). Piłsudski komendantem głównym Związku Strzeleckiego (1912). Inne polskie organizacje paramilitarne w zaborze austriackim i na Zachodzie Europy.
- Prace z historii wojskowości. Nowe spojrzenie na Powstanie Styczniowe **E1, E2**

**PRZEMARSZ
ZWIĄZKU
STRZELECKIEGO
PRZEZ LWÓW
1913**

CHRONOLOGIA – C.D.

- wybuch wojny (28 lipca 1914). Rozkazy mobilizacyjne Piłsudskiego. Wymarsz 6 sierpnia 1914 roku 1-szej Kompanii Kadrowej z Krakowa do Kielc (zabór rosyjski).
- Brak poparcia dla Legionów od Polaków w zaborze rosyjskim.
- Powstanie konserwatywnego Naczelnego Komitetu Narodowego i jego próba podporządkowania Legionów.
- Akcje zaczepne oddziałów Piłsudskiego na froncie na lewym brzegu Wisły. Laski, Anielin, Krzywopłoty, Ulina Mała (październik - listopad 1914). **F1, F2, F3, F4, F5**
- Powstanie tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej (listopad 1914). Powstanie 1-szej Brygady Legionów. Wcielanie dalszych oddziałów POW do 1-szej Brygady.

PIŁSUDSKI ZE SWYM
SZTABEM W KIELCACH

PIŁSUDSKI ZE SWOIM SZTABEM KIELCE 1914

Władysław Stryjeński, Zygmunt Sulistrowski, Waclaw Stachiewicz, Kazimierz Sosnkowski, Michał Sokolnicki, Walery Sławek, Michał Sawicki, Władysław Belina-Prażmowski, Józef Piłsudski, Aleksander Litwinowicz, Roman Horoszkiewicz, Michał Fuksiewicz, Gustaw Daniłowski, Ignacy Boerner, Mieczysław Rysz-Trojanowski

CHRONOLOGIA – C.D.

- Walki w rejonie Mszany Dolnej i Nowego Sącza (grudzień 1914). **H1, H2, H3, H4**
- Walki Legionów w Karpatach i na Bukowinie (październik 1914 – czerwiec 1915) – Mołotkowo, Rafajłowa, Rokitno.
- Powstanie 2-giej i 3-ej Brygady Legionów (maj 1915).
- Walki na Wołyniu (październik 1915 - czerwiec 1916) – Kostiuchnówka
- Rezygnacja Piłsudskiego z dowództwa Legionów wobec ich lekceważenia przez władze niemieckie i austriackie (lipiec 1916).
- Proklamacja państw centralnych o planach utworzenia państwa polskiego na terenach zaboru rosyjskiego (listopad 1916).

DZIAŁANIA LEGIONÓW POLSKICH

1914-1916

**PIŁSUDSKI W
OTOCZENIU
OFICERÓW 5 PUŁKU
PIECHOTY**

Lasek Polski na
Wołyniu

1915

CHRONOLOGIA – C.D.

- udział Piłsudskiego w Tymczasowej Radzie Stanu (grudzień 1916).
Podporządkowanie POW TRS-owi.
- Kryzys przysięgowy (lipiec 1917). Uwięzienie Piłsudskiego w Magdeburgu.
- Stały wzrost popularności Piłsudskiego wśród Polaków. Rewolucja w Rosji (listopad 1917).
- Powstanie Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego (październik 1917).
- Ciągłe niepowodzenia wojsk niemieckich na froncie zachodnim i ich sukcesy na wschodzie (1918). Rewolucja w Niemczech (listopad 1918).
- Uwolnienie Piłsudskiego przez Niemców. Jego przyjazd do Warszawy (10 listopada 1918). Negocjacje z dowództwem niemieckim w Warszawie i z lokalnymi ośrodkami władzy polskiej; **I, J, K**
- Odrodzenie Państwa Polskiego (listopad 10-14, 1918).

**PIŁSUDSKI I
SOSNKOWSKI
PODCZAS
INTERNOWANIA W
MAGDEBURGU**

rok 1918

RADA REGENCYJNA UDAJE SIĘ NA ZAMEK W WARSZAWIE

Józef Ostrowski,

Aleksander
Kakowski,

Zdzisław

Lubomirski

Rada Regencyjna do Narodu Polskiego^[1].

Wobec grożącego niebezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, dla ujednostajnienia wszelkich zarządzeń wojskowych i utrzymania porządku w kraju, Rada Regencyjna przekazuje władzę wojskową i naczelne dowództwo wojsk polskich, jej podległych, Brygadierowi Józefowi Piłsudskiemu.

Po utworzeniu Rządu Narodowego, w którego ręce Rada Regencyjna, zgodnie ze swymi poprzednimi oświadczeniami zwierzchnią władzę państwową złoży, Brygadier Józef Piłsudski władzę wojskową, będącą częścią zwierzchniej władzy państwowej, temuż Rządowi Narodowemu zobowiązuje się złożyć, co potwierdza podpisaniem tej odezwy.

Dan w Warszawie, dnia 11 listopada 1918 roku.

*† Aleksander Kakowski, Józef Ostrowski, Zdzisław
Lubomirski.
Józef Piłsudski.*

Do Naczelnego Dowódcy
Wojsk Polskich

JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO .

Stan przejściowy podziału zwierzchniej władzy państwowej, ustanowiony odezwą z dnia 11 listopada 1918 r. nie może trwać bez szkody dla powstającego Państwa Polskiego.

Władza ta powinna być jednolita.

Wobec tego, kierując się dobrem Ojczyzny, postanawiamy Radę Regencyjną rozwiązać, a od tej chwili obowiązki nasze i odpowiedzialność względem narodu polskiego w Twoje ręce, Panie Naczelnego Dowódcy, składamy do przekazania Rządowi Narodowemu.

Warszawa, dnia 14 listopada 1918 r.

+ Aleksander Mackowski
Aleksander Lubomirski
Józef Ostrowski

ROZWIĄZANIE RADY REGENCYJNEJ

Listopad 14,
1918

RZĄD MORACZEWSKIEGO

18 listopada 1918

CHRONOLOGIA – C.D.

- Piłsudski Tymczasowym Naczelnikiem Państwa (22 listopada 1918) **L**
- Bitwa o Lwów (listopad 1918)
- Wybuch Powstania Wielkopolskiego (27 grudnia 1918) **M**
- Zajęcie Wilna przez Armię Czerwoną (5 stycznia 1919)
- Wybory do Sejmu (styczeń 1919)
- Wyprawa wileńska (luty-kwiecień 1919). Zajęcie Wilna i odezwa do mieszkańców Wielkiego Księstwa Litewskiego. Protest Litwinów.
- Ofensywa w Galicji Wschodniej (styczeń-maj 1919). Dojście do rz. Zbrucz. Rokowania z Sowieciami (grudzień 1919).

KOMENDA OBRONY LWOWA

Listopad 1918

SZTURM NA PREZYDIUM POLICJI W POZNANIU 27 GRUDNIA 1918

obraz Leona Płuzańskiego
przedstawiający śmierć
Franciszka Ratajczaka

CHRONOLOGIA – C.D.

- Wyprawa kijowska (kwiecień 1920). Zajęcie Kijowa (maj 1920).
- Kontrofensywy bolszewickie: Tuchaczewskiego (północna) i Budionnego (południowa) czerwiec 1920. Tuchaczewski u wrót Warszawy, Budionny nieopodal Lwowa (lipiec 1920).
- Złamanie szyfrów Armii Czerwonej i plan polskiego kontruderzenia (sierpień).
- Bitwa Warszawska i uderzenie na lewą flankę Tuchaczewskiego (zza Wieprza)
- Całkowite zwycięstwo (straty Armii Czerwonej: 25 tysięcy zabitych, 60 tysięcy jeńców, 45 tysięcy internowanych przez Niemców).
- Kontynuacja ofensywy. Bitwy nad Niemnem.
- Zawieszenie broni (październik 1920). Pokój w Rydze (marzec 1921).
- Strategiczny sukces i porażka koncepcji Federacji Międzymorza.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
(SZTAB GENERALNY)

Począta pol. Nr. 53, dn. 14. sierpnia 1920 r.

B. pilne!

ROZKAZ Nr. 71.

Nr 8693/III. Bitwa, dziś rozpoczęta pod Warszawą i Modlinem decydować będzie o losach dalszego Bóju o Warszawę. szcych całej Polski!

Albo rozbijemy zupełnie dzicz bolszewicką i udaremnimy tym samym zamach sowiecki na niepodległość Ojczyzny i byt Narodu, albo ciężka niedola i nowe jarzmo czeka nas wszystkich bez wyjątku.

Pomni tradycji rycerskich polskich stanęli dziś wszyscy chłopci, robotnicy i cała inteligencja do walki tej na śmierć i życie. Pomni hasła odwiecznego, **Bóg i Ojczyzna**, natężymy też w tych dniach najbliższych wszystkie nasze siły, by zgnieść doszczętnie przewrotnego wroga, dybiącego na naszą zagładę. Zaprzysiągł on zgubę Polski, a łaknie zdobycia i rabunku Warszawy. Ale my stolicy nie damy, Polskę od nich oswobodzimy i zgostujemy tej czerwonej hordzie takie przyjęcie, żeby nic z niej nie zostało.

Niech wszyscy wiedzą, że zwyciężyć musimy!
Odczytać przed frontem wszystkich oddziałów.

Szef Sztabu Generalnego:
Rozwadowski m. p.
Generał-porucznik.

**ROZKAZ
ODCZYTANY PRZED
FRONTEM
WSZYSTKICH
ODDZIAŁÓW**

14 sierpnia 1920

POLSKI PLAKAT REKRUTACYJNY Z 1920 ROKU

LATA 1921-1935

- Przyjęcie Konstytucji (marzec 1921)
- Konflikty na linii Piłsudski – Rząd(y) – Sejm (1922).
- Wycofanie się Piłsudskiego z polityki po zabójstwie Narutowicza (grudzień 1922)
- Działalność pisarska **N1, N2, P, R1, R2, S**
- Kolejne rządów w Polsce.
- Zamach majowy Piłsudskiego (maj 1926)
- Piłsudski premierem (październik 1926). Skupianie się na sprawach wojskowych.
- Dalsze kryzysy sejmowe. Ostre reakcje Piłsudskiego (1926-1930)
- Rozwiązanie Sejmu . Procesy brzeskie. Więzienie polityków w twierdzy brzeskiej (1930).
- Bereza Kartuska (1934)
- Konstytucja kwietniowa (1935)

PIŁSUDSKI PRZED SPOTKANIEM Z PREZYDENTEM RP STANISŁAWEM WOJCIECHOWSKIM

12 maja 1926,

Józef Piłsudski przed spotkaniem z prezydentem RP Stanisławem Wojciechowskim na moście Poniatowskiego. Od lewej: Kazimierz Stamirowski, Marian Żebrowski, Gustaw Orlicz-Dreszer, Józef Piłsudski, Władysław Jaroszewicz i Michał Galiński

PIŁSUDSKI W SEJMIE - 1928

**PIŁSUDSKI Z
MINISTREM
BARTHOU - 1934**

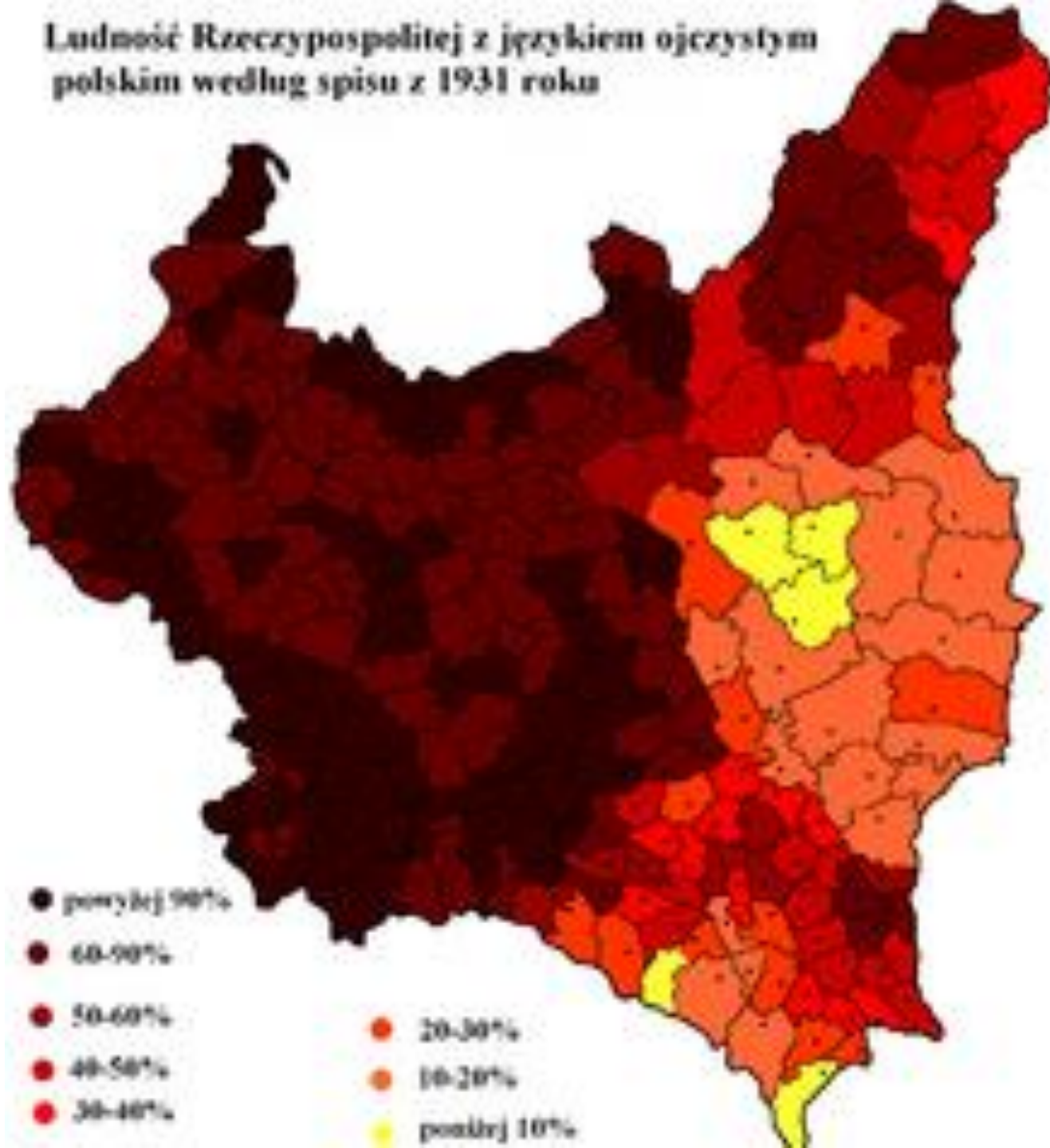
TRUMNA Z CIAŁEM PIŁSUDSKIEGO W KRYPCIE NA WAWELU

Śmierć Piłsudskiego (1935)

T, W, Y, Z

Ludność Rzeczypospolitej z językiem ojczystym
polskim według spisu z 1931 roku

POLSKA W 1937

JÓZEF PIŁSUDSKI

jakiego

nie

znamy

